

Bruselj, 6. junij 2018
(OR. en)

9622/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0204 (COD)

JUSTCIV 133
EJUSTICE 66
COMER 51
CODEC 932

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	31. maj 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 379 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“)

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 379 final.

Priloga: COM(2018) 379 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 31.5.2018
COM(2018) 379 final

2018/0204 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“)

{SEC(2018) 272 final} - {SWD(2018) 286 final} - {SWD(2018) 287 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Med nalogami EU je tudi razvoj evropskega območja pravice v civilnih zadevah, ki temelji na načelih medsebojnega zaupanja in vzajemnega priznavanja sodb. Za območje pravice je potrebno čezmejno pravosodno sodelovanje. V ta namen in za spodbujanje pravilnega delovanja notranjega trga je EU sprejela zakonodajo o čezmejnem vročanju sodnih pisanj¹ in o sodelovanju pri pridobivanju dokazov². Ta instrumenta sta ključna pri urejanju pravne pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah med državami članicami. Njun skupni namen je zagotoviti učinkovit okvir za čezmejno pravosodno sodelovanje. Nadomestila sta prejšnji bolj zapleteni mednarodni sistem haaških konvencij³ med državami članicami⁴.

Ta zakonodaja o pravosodnem sodelovanju dejansko vpliva na vsakdanje življenje državljanov EU, ne glede na to, ali gre za posameznike ali nosilce dejavnosti. Uporablja se v sodnih postopkih s čezmejnimi posledicami, kjer je njeno pravilno delovanje nujno potrebno za zagotovitev dostopa do pravnega varstva in poštenega sojenja (npr. nepravilno vročanje pisanja, s katerim se začne postopek, je daleč najpogostejše uporabljena utemeljitev za zavrnitev priznavanja in izvrševanja sodb⁵). Učinkovitost okvira mednarodne pravne pomoči neposredno vpliva na to, kako državljani, ki so udeleženi v takih čezmejnih sporih, dojemajo delovanje sodstva in pravne države v državah članicah.

Za pravilno delovanje notranjega trga je potrebno tudi nemoteno sodelovanje med sodišči. Leta 2018 ima približno 3,4 milijona civilnih in gospodarskih sodnih postopkov v EU čezmejne posledice⁶. V večini primerov (tj. v tistih, v katerih vsaj ena stranka prebiva v drugi državi članici, kot je tista, v kateri poteka postopek) pogosto sodišča med postopkom večkrat

¹ Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL L 324, 10.12.2007, str. 79).

² Uredba Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah (UL L 174, 27.6.2001, str. 1).

³ Konvencija z dne 15. novembra 1965 o vročitvi sodnih in zunajsodnih listin v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini; Konvencija z dne 18. marca 1970 o pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini.

⁴ Uredbi se uporabljata za vse države EU razen Danske. Danska je 19. oktobra 2005 z Evropsko skupnostjo sklenila vzporedni sporazum o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah, ki na Dansko razširja določbe uredbe o vročanju pisanj in ukrepe za njeno izvajanje. Sporazum je začel veljati 1. julija 2007. Glej UL L 300, 17.11.2005, str. 55, in UL L 120, 5.5.2006, str. 23. Treba je uskladiti z drugimi opombami.

⁵ Ocenjevalna študija nacionalnega procesnega prava in praks glede njihovega vpliva na prosti pretok sodnih odločb ter o enakovrednosti in učinkovitosti postopkovnega varstva potrošnikov po potrošniškem pravu EU (ki jo je opravil konzorcij, ki ga je vodil inštitut MPI Luxembourg) – končno poročilo, junij 2017, na voljo na spletnem naslovu <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/531ef49a-9768-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>, str. 60–61. V nadaljnjem besedilu: študija MPI iz leta 2017.

⁶ Ta številka odraža ocene iz ekonomske študije družbe Deloitte, na kateri temelji ocena učinka. Ocene temeljijo na podatkih Eurostata, Komisije Sveta Evrope za učinkovitost pravosodja (CEPEJ) in Evropske komisije ter informacijah, zbranih med pogovori. Študija (v nadaljnjem besedilu: ekonomska študija) je bila naročena pri družbi Deloitte po pogodbi št. JUST/2017/JCOO/FW/CIVI/0087 (2017/07). Končno poročilo še ni objavljeno.

uporabijo uredbo o vročanju pisanj. Razlog za to je, da je treba poleg pisanja o začetku postopka pogosto vročiti še dodatna pisanja (na primer sklepe o končanju postopka). Poleg tega uporaba uredbe o vročanju pisanj ni omejena na postopke pred civilnimi sodišči, ker področje uporabe uredbe zajema tudi izvensodna pisanja, vročitev katerih se lahko opravi v različnih izvensodnih postopkih (npr. v dednih zadevah pred javnim notarjem ali v primerih družinskega prava pred javnimi organi) ali celo brez sodnih postopkov.

Uredba (ES) št. 1393/2007 določa hitre kanale in enotne postopke za pošiljanje pisanj iz ene države članice v drugo za namene vročitve v slednji. Uredba vključuje nekatere minimalne standarde v zvezi z varstvom pravice do obrambe (npr. člena 8 in 19) ter določa enotne pravne pogoje za vročitev pisanja po pošti neposredno prek meja.

Komisija je decembra 2013 sprejela poročilo o izvajanju uredbe o vročanju pisanj v praksi⁷. V poročilu je bilo ugotovljeno, da organi držav članic uredbo na splošno zadovoljivo uporabljajo. Vendar je bilo ugotovljeno tudi, da se je z vse večjim povezovanjem držav članic na področju pravosodja, kjer je odprava eksekviture (vmesnega postopka) postala splošno pravilo, pokazalo tudi nekaj njenih omejitev. Zato je poročilo poskusilo spodbuditi širšo javno razpravo o vlogi uredbe na področju civilnega pravosodja v EU in o tem, kako bi bilo mogoče vročanje pisanj še izboljšati. V skladu s tem je bilo izvajanje uredbe v zadnjih nekaj letih podrobno ocenjeno v študijah, poročilih Komisije in razpravah v Evropski pravosodni mreži⁸. Komisija je leta 2017 v podporo ustrezni, celoviti in posodobljeni analizi ter sklepom o izvajanju uredbe v praksi (kot dopolnitev ugotovitev iz drugih ocenjevanj) izvedla oceno ustreznosti predpisov (REFIT) v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje, da bi ocenila delovanje instrumenta glede na pet ključnih obveznih ocenjevalnih meril, tj. uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodana vrednost EU.

Ugotovitve iz ocenjevalnega poročila REFIT so bile uporabljene kot podlaga za opredelitev problema v oceni učinka, ki je priložena temu predlogu. Glavne ugotovitve so navedene v nadaljevanju.

Glede tradicionalnega kanala za pošiljanje pisanj v drugo državo članico za namene vročitve v njej – pošiljanje prek tako imenovanih organov za pošiljanje in sprejem – je bilo v ocenjevanju ugotovljeno, da ta potek dela ne deluje tako, kot bi moral, saj še vedno poteka počasneje in manj učinkovito od pričakovanega. Čeprav so nove strukture, ki jih je instrument EU vpeljal leta 2000, prinesle opazno skrajšanje časa, ki je potreben za izpolnitev zahtev v primerjavi s potekom dela v predhodnih haaških konvencijah, se redno dogaja, da predlagani roki iz uredbe niso izpolnjeni. Zlasti se v celoti ne izkorišča potencial nedavnega tehnološkega razvoja. Čeprav je uredba napisana v „tehnološko nevtralnem“ jeziku, se sodobni komunikacijski kanali v praksi ne uporabljajo. To je delno zaradi starih navad, delno zaradi pravnih ovir, delno pa zaradi pomanjkanja interoperabilnosti nacionalnih sistemov IT. V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi se lahko v tem okviru doseglo znatno izboljšanje z majhnimi naložbami, pri čemer bi se opirali na rezultate in pravne standarde EU, ki že obstajajo.

⁷ COM(2013) 858 final z dne 4. decembra 2013.

⁸ Podroben seznam teh ocenjevanj je na str. 15–17 ocenjevalnega poročila v Prilogi 8 k oceni učinka, ki je priložena temu predlogu, SWD(2018) 287 final.

Glede alternativnih načinov pošiljanja in vročanja pisanj, ki zagotavljajo neposredne kanale za vročanje pisanj na ozemlju drugih držav članic, je bilo v oceni ugotovljeno, da jih je kljub temu, da nudijo enostavnejše rešitve za podporo čezmejnim sodnim postopkom, mogoče izboljšati: vročanje po pošti (člen 14) v skladu z uredbo je priljubljen, hiter in razmeroma poceni način dostave pisanj naslovniku, vendar ni preveč zanesljiv in ima visoko stopnjo neuspeha. Tako imenovano neposredno vročanje iz člena 15 uredbe zagotavlja zanesljivo rešitev, vendar je dostop do njega omejen. V zvezi s tem predlog prinaša ciljno usmerjen prispevek, da bi se izboljšala učinkovitost obstoječih načinov vročanja. Poleg tega uredba dopolnjuje seznam alternativnih načinov čezmejnega pošiljanja in vročanja pisanj z elektronskim vročanjem, s čimer bi se v uredbi uvedel virtualni ekvivalent določbe o vročanju po pošti.

Izboljšava obstoječih kanalov za pošiljanje in vročanje v uredbi bo izvedena vzporedno s krepitvijo varstva pravice naslovnika do obrambe. Ciljno usmerjeni ukrepi bodo pomagali odpraviti negotovost glede uveljavljanja pravice do zavrnitve (člen 8) ali določb o zamudnih sodbah (člen 19).

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je tesno povezan s predlogom o spremembi uredbe o pridobivanju dokazov. Komisija skupaj predstavlja oba predloga, ki sestavljata sveženj za posodobitev pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah.

Predlog je skladen z obstoječimi instrumenti EU, sprejetimi na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah. Uredba dejansko prispeva k učinkovitosti teh instrumentov pri zagotavljanju nemotenega pretoka sodnih odločb v EU: ker se v skladu s temi predpisi EU šteje, da je pravilna vročitev pisanja o uvedbi postopka nujen predpogoj za priznavanje in izvrševanje sodb, izdanih v drugih državah članicah, uredba o vročanju pisanj vzpostavlja okvir za izvajanje takega pravilnega vročanja.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Agenda EU na področju pravosodja za leto 2020 poudarja, da bi bilo treba za okrepitev medsebojnega zaupanja med pravosodnimi sistemi držav članic preučiti potrebo po okrepitvi procesnih pravic v civilnem postopku, na primer v zvezi z vročanjem pisanj⁹. Cilj izboljšanja okvira pravosodnega sodelovanja v EU je tudi v skladu s cilji Komisije iz strategije za enotni digitalni trg¹⁰: v okviru e-uprave strategija izraža potrebo po več ukrepanja za posodobitev javne (tudi sodne) uprave, doseganje čezmejne interoperabilnosti in spodbujanje enostavnih stikov z državljani.

⁹ Agenda EU na področju pravosodja za leto 2020: krepitev zaupanja, mobilnosti in rasti v Uniji (COM(2014) 144 final, str. 8).

¹⁰ COM(2015) 192 final z dne 6. maja 2015, str. 16.

V skladu s tem se je Komisija v svojem delovnem programu za leto 2018 zavezala k pripravi predlogov za revizijo uredbe o pridobivanju dokazov in uredbe o vročanju pisanj¹¹.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

Pravna podlaga

Pravna podlaga je člen 81 Pogodbe o delovanju Evropske unije (pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami). Pododstavka (b) in (d) odstavka 2 tega člena EU pooblaščata, da sprejme ukrepe, zlasti kadar je to potrebno za pravilno delovanje notranjega trga, da bi se zagotovilo čezmejno vročanje sodnih in izvensodnih pisanj.

• Subsidiarnost

Na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah je vedno bil cilj, da se ustvari pravo območje pravice, v katerem se odvija pretok sodnih odločb in so pravni položaji, pridobljeni v okviru enega pravnega sistema, v EU priznani prek meja brez nepotrebnih ovir. Ta pristop temelji na prepričanju, da brez resničnega pravosodnega prostora ni mogoče v celoti izkoristiti temeljnih svoboščin enotnega trga.

Težave, ki jih pobuda obravnava, nastanejo v čezmejnih sodnih postopkih (ki so po definiciji zunaj dosega nacionalnih pravnih sistemov) ter izvirajo iz nezadostnega sodelovanja med organi in uradniki držav članic ali nezadostne interoperabilnosti in skladnosti med domačimi sistemi in pravnimi okolji. Predpisi na področju mednarodnega zasebnega prava so določeni v uredbah, saj je to edini način za zagotavljanje želene enotnosti. Čeprav državam članicam načeloma nič ne preprečuje, da digitalizirajo način sporazumevanja, pretekle izkušnje in projekcije o tem, kaj se bo zgodilo brez ukrepanja EU, kažejo, da bi bil napredek zelo počasen in da tudi v primeru ukrepanja držav članic interoperabilnosti ni mogoče zagotoviti brez okvira na podlagi prava EU. Cilja tega predloga ne morejo zadovoljivo doseči države članice same, temveč ga je mogoče doseči samo na ravni Unije.

Dodana vrednost EU je dodatno izboljšanje učinkovitosti in hitrosti sodnih postopkov, in sicer s poenostavitvijo in pospešitvijo mehanizmov sodelovanja v zvezi z vročanjem pisanj, ter s tem izboljšanje delovanja pravosodja v primerih s čezmejnimi posledicami.

• Sorazmernost

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti, saj je strogo omejen na okvire, ki so potrebni za doseganje njegovih ciljev. Ne posega v različne nacionalne ureditve za vročanje pisanj v različnih pravnih sistemih. Čeprav je govor o uredbi „o vročanju pisanj“, je pravzaprav glavni cilj njenih pravil določiti enotne kanale za pošiljanje pisanj iz ene države članice v drugo za namene vročanja teh pisanj v tej drugi državi članici.

Iz priložene ocene učinka je razvidno, da koristi predloga odtehtajo stroške in da so predlagani ukrepi sorazmerni.

¹¹ Delovni program Komisije za leto 2018 – Načrt za enotnejšo, močnejšo in bolj demokratično Evropo, COM(2017) 650 final z dne 24. oktobra 2017, Priloga II, točki 10 in 11.

- **Izbira instrumenta**

Uredba določa skupen niz postopkov za vse države članice, ki je bistven za uspešno vročanje pisanj v čezmejnih postopkih. Uredba je tako prispevala k zagotavljanju pravne varnosti postopka, ker se zdaj v vseh državah članicah uporabljajo isti postopki, veljajo skupni roki in se uporabljajo enotni obrazci. Uredba je omogočila tudi združitev vseh informacij, ki so na voljo v državah članicah, in te informacije centralizirala na portalu e-pravosodje. To je pomagalo pri usklajevanju med državami članicami. Na splošno je Uredba znatno pripomogla k pospešitvi čezmejnih postopkov, s čimer se je znatno povečala uspešnost in učinkovitost.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene / preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Rezultate naknadne ocene Uredbe (ES) št. 1393/2007, ki je priložena oceni učinka, je mogoče povzeti, kot sledi.

Izvajanje uredbe je pripomoglo k izboljšanju učinkovitosti vročanja pisanj. Kljub temu pa na podlagi nekaterih zbranih dokazov uredba še vedno povzroča nekatere težave, kot so zamude ali nejasnosti za udeležene strani. Zato uredba ni v celoti dosegla svojih splošnih, posebnih in operativnih ciljev.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Kot je navedeno v točki 1 obrazložitvenega memoranduma, je bila uredba, kar se tiče njenega izvajanja, v zadnjih nekaj letih podrobno ocenjena v študijah, poročilih Komisije in razpravah v Evropski pravosodni mreži¹².

Poleg teh ocenjevanj je Komisija izvedla obsežna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi. V enotnem javnem posvetovanju, ki je potekalo od 8. decembra 2017 do 2. marca 2018, sta bili obravnavani Uredba (ES) št. 1393/2007 in Uredba (ES) št. 1206/2001. Skupaj je bilo prejetih 131 prispevkov (zlasti iz Poljske, sledile pa so ji Nemčija, Madžarska in Grčija). Na dveh tematskih srečanjih Evropske pravosodne mreže so bili obravnavani praktični problemi in možne izboljšave uredbe o vročanju pisanj in uredbe o pridobivanju dokazov. Tematski sestanek z vladnimi strokovnjaki držav članic je potekal 4. maja 2018. Poleg tega je bila 16. aprila 2018 organizirana delavnica, ki so se je udeležile izbrane zainteresirane strani s posebnim interesom za vprašanja, povezana s čezmejnimi sodnimi postopki. Rezultati tega ocenjevanja so bili na splošno pozitivni.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovna skupina za posodobitev pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah je med januarjem in majem 2018 organizirala šest srečanj¹³. V zvezi z zakonodajo in

¹² Podroben seznam teh ocenjevanj je na str. 15–17 ocenjevalnega poročila v Prilogi 8 k oceni učinka, ki je priložena temu predlogu, SWD(2018) 287 final.

¹³ Podroben seznam strokovnjakov je na voljo v registru strokovnih skupin Komisije, ki je na voljo na naslovu:

prakso držav članic glede vročanja pisanj sta bili izvedeni dve poglobljeni primerjalni pravni študiji za opredelitev težav, ki lahko nastanejo pri izvajanju uredbe¹⁴.

- **Ocena učinka**

Predlog spremlja ocena učinka v priloženem delovnem dokumentu služb Komisije SWD(2018) 287.

Odbor za regulativni nadzor je na svojem zasedanju 3. maja 2018 pregledal osnutek ocene učinka in 7. maja 2018 podal pozitivno mnenje s pripombami. GD za pravosodje je upošteval priporočila odbora, poročilo pa bolje pojasnjuje razmerje med obema pobudama o pravosodnem sodelovanju (tej in tisti o spremembi Uredbe (ES) št. 1206/2001). Okrepljen je bil opis glavnih problemov in osnovnega scenarija. Izboljšana je bila razlaga subsidiarnosti instrumenta in dodane vrednosti EU. Poleg tega so bili nadalje razviti sklepi ocenjevalnega poročila glede učinkovitosti, del, ki vsebuje oceno možnosti politike, se je osredotočil na glavne elemente, analiza manjših problemov pa je bila premaknjena v priloge.

V oceni učinka je bilo ocenjenih več zakonodajnih in nezakonodajnih možnosti. Nekatere možnosti so bile zavrnjene že v zgodnji fazi. V okviru svežnja politik, ki je bil v oceni učinka opredeljen kot prednostni, bi se učinkovitost uredbe izboljšala, predvsem z zmanjšanjem stroškov in zamud. Poudarjeni sta bili zlasti dve spremembi, ki naj bi bili koristni: obvezna elektronska komunikacija med organi ter poenostavitev elektronskega in neposrednega vročanja. Te izboljšave bi povečale učinkovitost in hitrost postopkov ter zmanjšale breme za ljudi in podjetja. V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi uporaba elektronske komunikacije za digitalizacijo sodstva prinesla koristi, in sicer s poenostavitvijo in pospešitvijo čezmejnih sodnih postopkov in pravosodnega sodelovanja.

Prednostni sveženj politik bi povečal pravno varnost, tako da bi na ravni EU določil primerne alternativne (nadomestne) načine za vročanje pisanj po pošti, če pisanja ni mogoče predati naslovniku osebno. V takih primerih bi obstajala večja jasnost glede sprejetih načinov vročanja in tudi večja doslednost prakse v uporabi v vseh državah članicah.

Sveženj tudi izboljšuje dostop do pravnega varstva in pravno varnost z vključitvijo ukrepov za izboljšanje razpoložljivih orodij za iskanje naslovnikov. To bo pomagalo zagotoviti učinkovito in hitro vročanje pisanj.

Sveženj politik, ki se oceni glede na osnovni scenarij, vključuje obvezno uvedbo posebne enotne povratnice (potrdila o prejemu), ki se bo uporabljala pri vročanju pisanj po pošti v

¹⁴ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3561&news=1>. Študijo Komisije, ki vsebuje primerjalno pravno analizo zakonodaj in praks držav članic glede vročanja pisanj, je izvedel konzorcij (Univerza v Firencah, Univerza Uppsala in DMI), http://collections.internetmemory.org/haeu/20171122154227/http://ec.europa.eu/justice/civil/files/studies/service_docs_en.pdf. Ocenjevalno študijo nacionalnega procesnega prava in praks ter njihovega vpliva na prosti pretok sodnih odločb ter o enakovrednosti in učinkovitosti postopkovnega varstva potrošnikov po potrošniškem pravu EU je naročila Komisija (opravil jo je konzorcij, ki ga je vodil inštitut MPI Luxembourg), <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/531ef49a-9768-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>.

skladu z uredbo. Pričakuje se, da bo ta ukrep izboljšal kakovost poštnih storitev, s čimer se bo zmanjšalo število primerov, ko je storitev pomanjkljiva zaradi (i) nepopolnih potrdil o prejemu ali (ii) dvoumnosti glede tega, kdo je dejansko prejel pisanja.

Sveženj politik uvaja tudi nov ukrep za lažji dostop do neposrednega vročanja pisanj z razširitvijo področja uporabe člena 15 uredbe. Omogočanje neposrednega vročanja za (i) organe za pošiljanje ali (ii) sodišča, pred katerimi poteka postopek, v državi članici izvora in na ozemlju vseh držav članic, bi pripomoglo k bolj neposrednemu in hitrejšemu pošiljanju pisanj v primerjavi z osnovnim scenarijem.

V osnovnem scenariju uredba cilja povečanja dostopa do pravnega varstva in varstva pravic strank ne dosega v celoti. V okviru svežnja politik bi bilo s spremembami določb iz uredbe glede zahteve po vsakokratnem zagotavljanju informacij o pravici do zavrnitve prek standardnega obrazca iz Priloge II, podaljšanjem roka za uveljavljanje pravice do zavrnitve in pojasnitvijo vloge sodišča izvora pri presoji zavrnitve mogoče pričakovati povečanje predvidljivosti postopka (člen 8 uredbe). Poleg tega k zmanjšanju pravne negotovosti prispeva tudi možnost, povezana s primerno skrbnostjo, ki bi jo morala sodišča izvesti pred izdajo zamudne sodbe v skladu s členom 19 uredbe.

V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da je izvajanje svežnja politik na splošno bolj učinkovito od osnovnega scenarija in da bi sveženj bistveno izboljšal pravno varnost.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ker gre za spremembo obstoječega zakonodajnega akta, ki spada v okvir programa Komisije za ustreznost in uspešnost predpisov (REFIT), je Komisija proučila možnosti za poenostavitev in zmanjšanje bremen. Pravo Unije, ki ga zajema ta predlog, se uporablja za vse trgovce, vključno z mikropodjetji, zato v okviru tega predloga mikropodjetja niso izvzeta.

Predlog določa okvir za pravosodno sodelovanje v skladu s strategijo za enotni digitalni trg. Prispeval bo k izboljšanju hitrosti in učinkovitosti čezmejnih postopkov, saj bo zmanjšal čas, porabljen za pošiljanje pisanj med organi, in zanašanje na sporočanje v papirni obliki. To bi zagotovilo varno elektronsko komunikacijo in izmenjavo pisanj med uporabniki decentraliziranega sistema IT ter omogočilo samodejno beleženje vseh faz poteka dela. Vključeni bi bili tudi varnostni elementi, s katerimi bi se zagotovilo, da bi sistem lahko uporabljali samo pooblaščenici udeleženci s preverjenimi identitetami.

S predlogom se bodo zmanjšale ovire za začetek čezmejnih pravnih postopkov v EU, in sicer z vključitvijo potrebnih orodij za opredelitev informacij o trenutnem naslovu naslovnika, če pobudnik vročitve pisanja teh podatkov nima („bivališče ni znano“) ali če se izkaže, da so podatki, ki jih ima na voljo, napačni.

Povečanje učinkovitosti vročanja po pošti z uvedbo posebne enotne povratnice bo izboljšalo kakovost vročanja po pošti ter zmanjšalo nepotrebne stroške in zamude. Če bi bila le v polovici primerov, v katerih trenutno prihaja do težav pri pravni presoji vrnjenih potrdil o prejemu, vročitev po pošti v prihodnosti uspešna, bi vsako leto lahko prihranili 2,2 milijona EUR, kolikor trenutno znaša strošek poštnih storitev, ki ne prinesejo rezultata.

Predlog s spremembo določb o procesnih pravicah strank (člen 8 in člen 19 uredbe) obravnava tudi vprašanje nezadostne zaščite toženca pred učinki zamudnih sodb. Pričakovati je mogoče, da bodo te spremembe zmanjšale število primerov, v katerih se izdajo zamudne sodbe zoper tožence, ki prebivajo v eni državi članici in niso izvedeli za postopek, ki je bil sprožen proti njim v tujini. V oceni učinka je bilo ocenjeno, da bi zmanjšanje števila zamudnih sodb za 10 % v EU pomenilo prihranek v višini 480 000 000 EUR na leto zaradi nižjih izdatkov državljanov za sodno podporo.

- **Temeljne pravice**

V skladu z agendo EU na področju pravosodja za leto 2020¹⁵ je Komisija zagotovila, da predlog obravnava potrebo po okrepitvi procesnih pravic v civilnem postopku, da bi se okrepilo medsebojno zaupanje med pravosodnimi sistemi držav članic.

Predlog spodbuja elektronsko vročanje pisanj, ki je veljavno na podlagi Uredbe, s čimer prispeva k temeljni pravici do učinkovitega pravnega sredstva (člen 47 Listine o pravici do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča). Na ta način se priznavajo različne potrebe in učinkoviti načini vročanja, saj bi imele stranke v čezmejnih postopkih možnost privoliti v sprejem korespondence v elektronski obliki. Pričakuje se, da bo ta dodatni način vročanja, skupaj s predlaganim načelom „privzeto digitalno“, pospešil dostop do pravnega varstva in tudi pomagal pospešiti postopke. Poleg tega se bodo zmanjšali stroški vročanja in možnost, da se zaradi uporabe neučinkovitih načinov vročanja pisanja sploh ne bi vročila.

Predlog pojasnjuje opredelitve in pojme, zaradi česar bi se tudi zmanjšala pravna negotovost in pospešili postopki na podlagi uredbe. Predlog bi prinesel večjo jasnost in predvidljivost postopka v zvezi s pravico do zavrnitve naslovnikov ter boljše varstvo njihovih procesnih pravic, hkrati pa bi preprečil zlorabo pravice do zavrnitve, s čimer bi zagotovil tudi varstvo tožnikovih pravic.

Poleg tega bi predlog pozitivno vplival tudi na nediskriminacijo (člen 18 PDEU). Predlog bi prispeval k enakemu dostopu do pravnega varstva, saj bodo morale države članice tujim osebam zagotoviti učinkovit dostop do orodij, ki so na voljo na njihovem ozemlju, za namene poizvedbe o naslovu. To bi zagotovilo, da naslovnik pisanje dejansko prejme. Poleg tega bi sveženj politik vključeval standardizirana pravna načela o možnosti uporabe fiktivnih in alternativnih načinov nacionalnega prava namesto uredbe, kadar ima naslovnik stalno prebivališče v drugi državi članici. Ta načela so namenjena odpravi sedanje dvoumnosti in razdrobljenosti, ki sta prisotni v osnovnem scenariju, v zvezi s pravicami strank v državah članicah. Poleg tega bi sveženj politik določil tudi enoten časovni okvir za razveljavitev zamudne sodbe. Te določbe bi prispevale k enakemu varstvu procesnih pravic ne glede na državo članico.

Pričakovati je, da bo predlagana sprememba v smeri uporabe elektronske komunikacije vplivala na varstvo osebnih podatkov (člen 8 Listine). Tehnično izvajanje in delovanje elektronske infrastrukture bi določile in nadzorovale države članice same, tudi če bi bila

¹⁵ Agenda EU na področju pravosodja za leto 2020: krepitev zaupanja, mobilnosti in rasti v Uniji (COM(2014) 144 final, str. 8).

infrastruktura delno razvita in financirana na ravni EU. Infrastruktura bi morala temeljiti na decentralizirani arhitekturi. Zato bi se zahteve glede varstva podatkov uporabljale izključno na nacionalni ravni za različne postopke.

Pomembni zunanji dejavniki v zvezi z varstvom osebnih podatkov v okviru predlaganega svežnja politik so:

- Splošna uredba o varstvu podatkov¹⁶, ki se je začela uporabljati maja 2018 in ki bi morala povečati ozaveščenost in takojšnje ukrepanje za zagotovitev varnosti in celovitosti podatkovnih zbirk ter hiter odziv na kršitve zasebnosti v sodstvu, ter
- stalne grožnje za kibernetiko varnost v javnem sektorju. Pričakovati je, da se bodo poskusi napadov na javno infrastrukturo IT širili in vplivali na sodstvo v državah članicah; njihov vpliv se lahko stopnjuje zaradi vse večje povezanosti sistemov IT (na nacionalni ravni in na ravni EU).

Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016¹⁷, v katerem so vse tri institucije potrdile, da bi morale ocene obstoječe zakonodaje in politike zagotoviti podlago za oceno učinka možnosti za nadaljnje ukrepanje, se bo uredba ocenila in bo Komisija predložila poročilo Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru najpozneje pet let po datumu začetka uporabe. Ocenjeni bodo učinki uredbe na terenu na podlagi kazalnikov in podrobne analize glede tega, v kolikšni meri se uredba lahko šteje za ustrezno, uspešno in učinkovito ter zagotavlja zadostno dodano vrednost EU in je skladna z drugimi politikami EU. Ocena bo vključevala pridobljene izkušnje, da se ugotovijo morebitne pomanjkljivosti, težave ali možnosti za nadaljnje izboljšave učinka uredbe. Države članice bodo Komisiji poslale potrebne informacije za pripravo poročila.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog nima negativnih posledic za proračun EU. Predlog ne bo povzročil znatnih stroškov za nacionalne uprave, temveč bo prinesel prihranke. Pričakuje se, da bodo nacionalni javni organi imeli koristi od nižjih stroškov v zvezi s poštnimi storitvami, prihranka časa zaradi učinkovitejših pravnih postopkov ter manjših upravnih bremen in stroškov dela.

Glavni stroški za države članice bodo izhajali iz obvezne uporabe elektronske komunikacije za organe za pošiljanje in sprejem. Vendar ocena učinka, priložena temu predlogu, kaže, da pričakovane neposredne koristi zaradi prehoda s papirne na digitalno komunikacijo te stroške bistveno presegajo.

Glavni možnosti financiranja EU v okviru sedanjih finančnih programov sta program za pravosodje in Instrument za povezovanje Evrope (IPE). Program za pravosodje (proračun za leto 2018: 45,95 milijona EUR) podpira izvrševanje in pravna sredstva, ki so na voljo v

¹⁶ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

¹⁷ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje; UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14.

državah članicah na področju civilnega pravosodja, in njegove prihodnje prednostne naloge v zvezi s financiranjem se osredotočajo na te elemente, ki so pomembni tudi za to pobudo. Instrument za povezovanje Evrope ima precej večji proračun (130,33 milijona EUR v letu 2018) in zagotavlja finančno podporo projektom IT, ki olajšujejo čezmejno sodelovanje med javnimi upravami, podjetji in državljani. Že zdaj se splošno uporablja za financiranje digitalizacije in dela v okviru e-pravosodja na področju civilnega pravosodja, vključno z evropskim portalom e-pravosodje in vključevanjem javnih dokumentov v nacionalne sisteme e-uprave ter sistem povezovanja poslovnih registrov (BRIS). Sveženj večletnega finančnega okvira za prednostno nalogo digitalne preobrazbe, kakor je bil predstavljen 2. maja 2018, vključuje 3 milijarde EUR za digitalni sklop Instrumenta za povezovanje Evrope za financiranje infrastrukture za digitalno povezljivost.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Vzpostavljen bo trden sistem za spremljanje uporabe uredbe, vključno s celovitim sklopom kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov, ter jasen in strukturiran postopek poročanja in spremljanja. To je pomembno za zagotovitev učinkovitega izvajanja sprememb v državah članicah in za preverjanje, ali uredba uspešno dosega svoje cilje.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Člen 1

Ta člen delno spreminja strukturo trenutnega besedila in uvaja razlikovanje glede opredelitve področja uporabe med sodnimi in izvensodnimi pisanji. Sedanje besedilo določbe o izvensodnih pisanjih se ohrani. Vendar pa v zvezi s sodnimi pisanji predlog pojasnjuje, da se uredba uporablja v vseh primerih, ko ima naslovnik stalno prebivališče v drugi državi članici. Pri tem uredba poskuša odpraviti sedanjo slabo prakso, v kateri se tožencem v drugi državi članici pisanja vročijo na ozemlju države članice izvora z alternativnimi ali fiktivnimi načini vročanja pisanj, kot to dovoljuje procesno pravo države članice izvora, ne glede na informacije o tujem naslovu toženca, ki je na voljo sodišču ali sodnemu organu, pred katerim poteka postopek. Z novo ubeseditvijo področja uporabe sodišča ne bi mogla izvzeti takih primerov iz področja uporabe uredbe, tako da bi vročitev pisanj preprosto označila kot „notranjo“.

Ta višji standard, v skladu s katerim so vsi primeri vročitve pisanj obvezno zajeti v področje uporabe uredbe, kadar ima naslovnik stalno prebivališče v drugi državi članici, se uporablja samo za vročanje pisanj o začetku postopka. Osebna vročitev, tj. izročitev pisanja naslovniku, s katerim se ga obvesti o začetku postopka v tujini, je izjemno pomembna za varstvo pravice do obrambe in bi ga bilo zato treba okrepiti z ustreznimi zaščitnimi ukrepi. Pri nadaljnjih primerih vročanja sodnih pisanj med sodnim postopkom je dodatna zaščita manj pomembna. Razlog za to je, da se lahko za ta pisanja uporablja predlagani novi člen 7a. Poleg tega lahko nacionalni zakoni ohranijo določbe, v skladu s katerimi mora naslovnik imenovati zastopnika za vročanje pisanj na ozemlju države članice izvora.

Odstavek 2 jasno določa, da se člen 3c uredbe uporablja tudi v primerih, ko naslov naslovnika ni znan.

Odstavek 3 tega člena ponavlja besedilo iz uvodne izjave člena 8 uredbe, ki je trenutno v veljavi, s čimer se ustvarja pravna varnost glede zakonodajne narave te določbe.

Člen 3a

Ta člen določa, da komunikacija in izmenjava pisanj med organi, pristojnimi za pošiljanje in sprejem, poteka po elektronski poti prek decentraliziranega sistema IT, ki ga sestavljajo nacionalni sistemi IT, ki so med seboj povezani z varno in zanesljivo komunikacijsko infrastrukturo.

Odstavek 6 zagotavlja uporabo alternativnih (tradicionalnih) sredstev komunikacije v primerih nepredvidene in izjemne motnje v sistemu IT.

Zaradi uvedbe novega kanala za komunikacijo in izmenjavo pisanj prek sistema IT bo tudi treba prilagoditi člena 4 in 6.

Člen 3c

Ta člen določa, da morajo države članice zagotoviti pomoč pri ugotavljanju, kje se nahaja prejemnik v drugi državi članici. Predlog ponuja tri različne možnosti, od katerih mora vsaka država članica na svojem ozemlju zagotoviti vsaj eno za osebe, ki uveljavljajo svoje pravice iz drugih držav članic. Vsaka država članica mora Komisijo obvestiti o tem, katero od treh možnosti bo ponudila v skladu z uredbo. Te tri možnosti so: pravna pomoč prek organov, ki jih imenujejo države članice; zagotavljanje dostopa do javnih registrov stalnega prebivališča prek portala e-pravosodje ali zagotavljanje podrobnih informacij o razpoložljivih orodjih za iskanje oseb na njihovem ozemlju prek portala e-pravosodje.

Člen 7a

Ta novi člen priznava obstoječe zakone in prakse v več državah članicah, v skladu s katerimi se lahko od tujih strank v postopku zahteva, da imenujejo zastopnika za vročanje pisanj v postopku v državi članici postopka. Ta možnost bi bila na voljo šele, ko bi bilo tej stranki pravilno vročeno pisanje o začetku postopka. Za zagotovitev ustrezne alternative za tuje stranke v postopku, za katere bi taka obveznost (iskanje in plačilo takega pooblaščenca v drugi državi članici) pomenila nepremostljive izzive, je v uredbi določena druga možnost, in sicer uporaba člena 15a(b) o elektronskem vročanju pisanj.

Člen 8

Predlog izboljšuje postopek glede pravice naslovnika, da zavrne sprejem pisanja, če ni sestavljeno v ustreznem jeziku ali vanj prevedeno. Spremembe so v skladu z ustrezno sodno prakso Sodišča¹⁸.

Člen 14

Predlog izvajalce poštnih storitev zavezuje k uporabi posebne povratnice (potrdila o prejemu) pri vročanju pisanj po pošti s skladu z uredbo.

Odstavek 3 uredbe uvaja minimalni standard glede oseb, ki se štejejo za upravičene „nadomestne prejemnike“, če izvajalec poštnih storitev pisanja ne more vročiti naslovniku osebno. Rešitev temelji na členu 14 Uredbe (ES) št. 805/2004¹⁹, Uredbi (ES) št. 1896/2006²⁰ in sodbi Sodišča v zadevi Henderson, C-354/15²¹.

Člen 15

Ta določba razširja področje uporabe obstoječega člena z dveh vidikov. Prvič, prosilcu ni več treba imeti interesa v postopku, s čimer se organom za pošiljanje in sodiščem, pred katerimi poteka postopek, omogoči uporaba tega načina vročanja. Drugič, neposredno vročanje bi se v prihodnosti uporabljalo na ozemlju vseh držav članic.

Člen 15a

Predlog uvaja elektronsko vročanje pisanj kot dodatni alternativni način vročanja v skladu z uredbo. Ta določba dejansko obravnava to vrsto vročanja pisanj kot enakovredno vročanju po pošti. . Določba uzakonja elektronsko pošiljanje pisanj z uporabniškega računa pošiljatelja neposredno na uporabniški račun prejemnika kot veljaven način vročanja pisanj v skladu z uredbo, če je izpolnjen eden od alternativnih pogojev iz odstavkov (a) in (b).

Člen 19

Spremembe tega člena so bile predlagane, da bi se zmanjšala sedanja razdrobljenost nacionalnih sistemov. V predlogu sta dve večji spremembi. Prvič, sodišče, pred katerim poteka postopek, bo moralo poslati opozorilo o začetku postopka ali o zamudni sodbi na razpoložljivi uporabniški račun toženca, ki se ni spustil v postopek. Drugič, časovno obdobje za razpoložljivost izredne vrnitve v prejšnje stanje iz odstavka 4 je enotno določeno na dve leti od izdaje zamudne sodbe.

Člen 23a

V skladu s to določbo Komisija pripravi podroben program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe.

Člen 24

¹⁸ Sodba Sodišča z dne 16. septembra 2015 v zadevi C-519/13, Alpha Bank Cyprus, ECLI:EU:C:2015:603; sklep Sodišča z dne 28. aprila 2016 v zadevi C-384/14, Alta Realitat S.L., ECLI:EU:C:2016:316.

¹⁹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL L 143, 30.4.2004, str. 15).

²⁰ Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L 399, 30.12.2006, str. 1).

²¹ Sodba z dne 2. marca 2017, ECLI:EU:C:2017:157.

V skladu s to določbo Komisija izvede oceno te uredbe glede na smernice Komisije za boljšo pripravo zakonodaje in na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 ter predloži poročilo o glavnih ugotovitvah Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 81 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V interesu pravilnega delovanja notranjega trga je treba nadalje izboljšati in pospešiti pošiljanje in vročanje sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah med državami članicami.
- (2) Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta³ določa pravila o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah.
- (3) Vse večje povezovanje držav članic na področju pravosodja, kjer je odprava eksekviture (vmesnega postopka) postala splošno pravilo, je razkrilo omejitve pravil iz Uredbe (ES) št. 1393/2007.
- (4) Za zagotovitev hitrega pošiljanja pisanj v druge države članice za namene vročanja v teh državah bi bilo treba uporabiti vsa ustrezna sredstva sodobne komunikacijske tehnologije, če so upoštevani določeni pogoji glede celovitosti in zanesljivosti prejetega pisanja. V ta namen bi morala vsa komunikacija in izmenjava pisanj med organi, ki jih imenujejo države članice, potekati prek decentraliziranega sistema IT, ki bi ga sestavljali nacionalni sistemi IT.
- (5) Organ za sprejem bi moral v vseh okoliščinah in brez možnosti proste presoje v zvezi s tem pisno obvestiti naslovnika z uporabo standardnega obrazca o tem, da lahko zavrne sprejem pisanja, ki se vroča, če ni sestavljeno v jeziku, ki ga razume, ali v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov kraja vročitve. To pravilo bi se moralo uporabljati tudi za vse naknadne vročitve, potem ko je naslovnik izkoristil pravico do zavrnitve. Pravica do zavrnitve bi se morala uporabljati tudi za vročanje prek

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

³ Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL L 324, 10.12.2007, str. 79).

diplomatskih ali konzularnih predstavnikov, vročanje s poštnimi storitvami in neposredno vročanje. Vročitev zavrženega pisanja bi moralo biti mogoče opraviti tako, da se naslovníku vroči prevod pisanja.

- (6) Če je naslovnik zavrnil sprejem pisanja, bi moralo sodišče ali organ, pred katerim poteka postopek, v okviru katerega je bila potrebna vročitev, preveriti, ali je bila zavrnitev utemeljena. V ta namen bi moralo to sodišče ali organ upoštevati vse relevantne informacije v spisu ali ki so mu na razpolago, da ugotovi dejansko jezikovno znanje naslovnika. Pri ocenjevanju jezikovnega znanja naslovnika bi sodišče lahko upoštevalo dejstva, kot so dokumenti, ki jih je naslovnik napisal v zadevnem jeziku, ali poklic naslovnika vključuje takšno jezikovno znanje (na primer, ali je učitelj ali tolmač), ali je naslovnik državlján države članice, v kateri poteka sodni postopek, ali pa je v tej državi članici že nekaj časa prebival. Takšna ocena se ne bi smela opraviti, če je bilo pisanje sestavljeno v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov kraja vročitve ali vanj prevedeno.
- (7) Za učinkovitost in hitrost čezmejnih sodnih postopkov so potrebni neposredni, hitri kanali za vročanje pisanj osebam v drugih državah članicah. Zato bi moralo biti mogoče, da oseba, ki ima interes v sodnem postopku, ali sodišče ali organ, pred katerim poteka postopek, opravi vročitev pisanja neposredno po elektronski poti na digitalni uporabniški račun naslovnika, ki ima stalno prebivališče v drugi državi članici. Pogoji za uporabo take vrste neposrednega elektronskega vročanja bi morali zagotoviti, da se elektronski uporabniški računi uporabljajo za namen vročanja pisanj le, če obstajajo ustrezni zaščitni ukrepi za zaščito interesov naslovnikov, in sicer z visokimi tehničnimi standardi ali v obliki izrecnega soglasja naslovnika.
- (8) Obstoječe neposredne kanale za pošiljanje in vročanje pisanj bi bilo treba izboljšati tako, da bodo zagotavljali zanesljive in splošno dostopne alternative tradicionalnemu pošiljanju prek organov za sprejem. V ta namen bi morali izvajalci poštnih storitev pri vročanju po pošti v skladu s členom 14 Uredbe (ES) št. 1393/2007 uporabljati posebno potrdilo o prejemu. Podobno bi moralo biti mogoče, da katera koli oseba, ki ima interes v sodnem postopku, in sodišča ali organi, pred katerimi poteka postopek, opravljajo vročitev pisanj na ozemlju vseh držav članic neposredno po sodnih uradnikih, uradnikih ali drugih pristojnih osebah zaprosene države članice.
- (9) Ta uredba upošteva temeljne pravice in načela, priznana zlasti na podlagi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Uredba si zlasti prizadeva zagotoviti popolno spoštovanje pravice naslovnikov do obrambe, ki izhaja iz pravice do nepristranskega sodišča, določene v členu 47 Listine o temeljnih pravicah.
- (10) Da bi se omogočilo hitro prilagajanje prilog k Uredbi (ES) št. 1393/2007, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s spremembami prilog I, II in IV k navedeni uredbi. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov, in da se navedena posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje*. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

*Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje; UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (11) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi morala Komisija izvesti oceno te uredbe na podlagi informacij, zbranih v okviru posebne ureditve za spremljanje, da bi ocenili dejanske učinke Uredbe in potrebo po nadaljnjem ukrepanju.
- (12) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ti cilji zaradi vzpostavitve pravnega okvira, ki zagotavlja hitro in učinkovito pošiljanje in vročanje sodnih in izvensodnih pisanj v državah članicah, lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (13) V skladu s členom 3 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, [je/sta] [Združeno kraljestvo] [in] [Irska] [podalo/a uradno obvestilo, da želi/ta sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe] [ne sodeluje/ta pri sprejetju te uredbe, ki zanj/o/u ni zavezujoča in se v njem/njej/njiju ne uporablja].
- (14) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (15) Uredbo (ES) št. 1393/2007 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1393/2007 se spremeni:

- (1) člen 1 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 1

Področje uporabe in opredelitev pojmov

- 1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah za vročanje:
 - (a) sodnih pisanj osebam s stalnim prebivališčem v državi članici, ki ni država članica, v kateri poteka sodni postopek;
 - (b) izvensodnih pisanj, ki jih je treba poslati iz ene države članice v drugo.Ne uporablja se zlasti za davčne, carinske ali upravne zadeve ali za odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti (*acta iure imperii*).
- 2. Z izjemo člena 3c se ta uredba ne uporablja, kadar naslov osebe, ki ji je treba vročiti pisanje, ni znan.
- 3. Ta uredba se ne glede na stalno prebivališče stranke ne uporablja za vročitev pisanja pooblaščenemu predstavniku stranke v državi članici, kjer poteka postopek.
- 4. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 - (a) „država članica“ pomeni države članice razen Danske;

- (b) ‚država članica sodišča‘ pomeni državo članico, v kateri poteka sodni postopek.“;
- (2) v členu 2(4) se točka (c) nadomesti z naslednjim besedilom:
- „(c) razpoložljive načine sprejemanja pisanj, ki so jim na voljo v primerih, določenih v členu 3a(6);“;
- (3) vstavijo se naslednji členi 3a, 3b in 3c:

„Člen 3a

Sredstva komunikacije, ki jih uporabljajo organi za pošiljanje in sprejem ter osrednji organi

1. Izmenjava pisanj, zaprosil, potrditev, potrdil o prejemu, drugih potrdil in vsa komunikacija, ki se izvaja na podlagi standardnih obrazcev iz Priloge I med organi za pošiljanje in organi za sprejem, med temi organi in osrednjimi organi ali med osrednjimi organi različnih držav članic, poteka prek decentraliziranega sistema IT, ki je sestavljen iz nacionalnih sistemov IT, medsebojno povezanih s komunikacijsko infrastrukturo, ki omogoča varno in zanesljivo čezmejno izmenjavo informacij med nacionalnimi sistemi IT.
2. Splošni pravni okvir za uporabo storitev zaupanja iz Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta* se uporablja za izmenjavo pisanj, zaprosil, potrditev, potrdil o prejemu, drugih potrdil in vso komunikacijo, ki poteka prek decentraliziranega sistema IT iz odstavka 1.
3. Kadar pisanja, zaprosila, potrditve, potrdila o prejemu in druga komunikacija iz odstavka 1 potrebujejo ali vsebujejo žig ali lastnoročni podpis, se namesto tega lahko uporabijo ‚kvalificirani elektronski žigi‘ in ‚kvalificirani elektronski podpisi‘, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.
4. Če pošiljanje v skladu z odstavkom 1 ni mogoče zaradi nepredvidene in izjemne motnje decentraliziranega sistema IT, se pošiljanje izvede na najhitrejši možni alternativni način.

* Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

Člen 3b

Stroški vzpostavitve decentraliziranega sistema IT

1. Vsaka država članica krije stroške namestitve, delovanja in vzdrževanja svojih točk dostopa do komunikacijske infrastrukture, ki medsebojno povezujejo nacionalne sisteme IT v okviru decentraliziranega sistema IT iz člena 3a.
2. Vsaka država članica krije stroške vzpostavitve in prilagajanja svojih nacionalnih sistemov IT, da postanejo interoperabilni s komunikacijsko infrastrukturo, ter stroške skrbništva, upravljanja in vzdrževanja teh sistemov.
3. Odstavka 1 in 2 ne posegata v možnost, da se v okviru finančnih programov Unije zaprosi za nepovratna sredstva za podporo dejavnostim iz navedenih odstavkov.

Člen 3c

Pomoč pri poizvedbah o naslovu

1. Kadar naslov osebe, ki ji je treba vročiti sodno ali izvensodno pisanje v drugi državi članici, ni znan, države članice zagotovijo pomoč na enega ali več od naslednjih načinov:
 - (a) pravno pomoč, da se ugotovi naslov osebe, ki ji morajo vročitev opraviti imenovani organi na zahtevo sodišča države članice, pred katerim poteka postopek;
 - (b) možnost, da osebe iz drugih držav članic vložijo zahtevke za informacije o naslovih neposredno v registre stalnega prebivališča ali druge javno dostopne podatkovne zbirke, tudi elektronsko, s standardnim obrazcem na evropskem portalu e-pravosodje;
 - (c) podrobne praktične smernice o mehanizmi, ki so na voljo za ugotavljanje naslovov oseb v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, da bi se informacije zagotovile javnosti.
2. Vsaka država članica Komisiji zagotovi naslednje informacije:
 - (a) vrsto pomoči, ki jo bo država članica zagotovila na svojem ozemlju na podlagi odstavka 1;
 - (b) kadar je primerno, imena in naslove organov iz odstavka 1(a) in (b).

Države članice Komisijo uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah teh informacij.“;

- (4) člen 4 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 4

Pošiljanje pisanj

1. Pošiljanje sodnih pisanj med organi, imenovanimi na podlagi člena 2, poteka neposredno in čim hitreje.
 2. Pisanju, ki se pošilja, se priloži zaprosilo, izpolnjeno na standardnem obrazcu iz Priloge I. Obrazec se izpolni v uradnem jeziku zaprosene države članice ali, če je v tej državi članici več uradnih jezikov, v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov kraja, kjer je treba opraviti vročitev, lahko pa tudi v drugem jeziku, ki ga je država članica navedla kot sprejemljivega. Vsaka država članica navede uradni jezik ali jezike Unije, ki niso njeni uradni jeziki in ki so zanjo sprejemljivi za izpolnitev obrazca.
 3. Dokumentom, ki se pošiljajo prek decentraliziranega sistema IT iz člena 3a, se ne sme odvzeti pravni učinek in dopustnost kot dokaz v sodnem postopku zgolj zato, ker so v elektronski obliki. Če se dokumenti v papirni obliki za pošiljanje prek decentraliziranega sistema IT pretvorijo v elektronsko obliko, imajo elektronske kopije ali njihovi izpisi enak učinek kakor izvirni dokumenti.“;
- (5) člen 6 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 6

Prejem pisanj s strani organa za sprejem

1. Ob prejemu pisanja se organu za pošiljanje prek decentraliziranega sistema IT iz člena 3a pošlje samodejno potrdilo o prejemu.
 2. Če na podlagi poslanih informacij ali pisanj zaprosila za vročitev ni mogoče izpolniti, organ za sprejem naveže stik z organom za pošiljanje, da se zagotovijo manjkajoče informacije ali pisanja.
 3. Če je zaprosilo za vročitev očitno izven področja uporabe te uredbe ali če neizpolnjevanje zahtevanih formalnih pogojev onemogoča vročitev, se poslano zaprosilo in pisanja ob prejemu vrnejo organu za pošiljanje skupaj z obvestilom o vračilu z uporabo standardnega obrazca iz Priloge I.
 4. Organ za sprejem, ki prejme pisanje za vročitev, vendar ni krajevno pristojen za njegovo vročitev, pisanje skupaj z zaprosilom prek decentraliziranega sistema IT iz člena 3a pošlje krajevno pristojnemu organu za sprejem v isti državi članici, če zaprosilo izpolnjuje pogoje iz člena 4(2), in o tem s standardnim obrazcem iz Priloge I obvesti organ za pošiljanje. Ob prejemu pisanja in zaprosila organa za sprejem, ki je krajevno pristojen v isti državi članici, se organu za pošiljanje pošlje samodejno potrdilo o prejemu prek decentraliziranega sistema IT iz člena 3a.“;
- (6) vstavi se naslednji člen 7a:

„Člen 7 a

Obveznost imenovanja zastopnika za namen vročanja v državi članici sodišča

1. Če je bilo pisanje o začetku postopka vročeno tožencu, lahko pravo države članice sodišča strankam, ki imajo stalno prebivališče v drugi državi članici, nalaga obveznost imenovanja zastopnika za namen vročanja pisanj v državi članici sodišča.
 2. Če stranka ne izpolni obveznosti imenovanja zastopnika v skladu z odstavkom 1 in ni dala soglasja za uporabo elektronskega uporabniškega računa za vročanje v skladu s točko (b) člena 15a, se za vročanje pisanj med postopkom lahko uporabi kateri koli način vročanja, ki je dovoljen po pravu države članice sodišča, pod pogojem, da je bila zadevna stranka o tej posledici ustrezno obveščena.“;
- (7) člen 8 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 8

Zavrnitev sprejema pisanja

1. Organ za sprejem naslovnika z uporabo standardnega obrazca iz Priloge II obvesti, da lahko zavrne sprejem pisanja, ki se vroča, če ni sestavljeno v enem od naslednjih jezikov ali mu ni priložen prevod v enega od naslednjih jezikov:
 - (a) v jeziku, ki ga naslovnik razume;
 - ali
 - (b) v uradnem jeziku zaprosene države članice ali, če je v tej državi več uradnih jezikov, v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov kraja, kjer je treba opraviti vročitev.
2. Naslovnik lahko zavrne sprejem pisanja ob vročitvi ali v roku dveh tednov tako, da organu za sprejem vrne standardni obrazec iz Priloge II.

3. Če je organ za sprejem obveščen, da naslovnik zavrača sprejem pisanja v skladu z odstavkoma 1 in 2, o tem s potrdilom iz člena 10 nemudoma obvesti organ za pošiljanje ter vrne zaprosilo.
4. Če je naslovnik zavrnil sprejem pisanja v skladu z odstavkoma 1 in 2, sodišče ali organ, pred katerim poteka postopek, v okviru katerega je bila izvedena vročitev, preveri, ali je bila zavrnitev utemeljena.
5. Vročitev pisanja naslovníku se lahko opravi tako, da se mu v skladu z določbami te uredbe vroči pisanje, ki mu je priložen prevod v jezik iz odstavka 1. V tem primeru je dan vročitve pisanja datum, na katerega se vroči pisanje, ki mu je priložen prevod, v skladu s pravom zaprosene države članice. Kadar pa je treba v skladu s pravom države članice pisanje vročiti v določenem roku, se v zvezi s prosilcem upošteva dan vročitve začetnega pisanja, določen v skladu s členom 9(2).
6. Za druge načine pošiljanja in vročanja sodnih pisanj iz oddelka 2 se uporabljajo odstavki 1 do 5.
7. Za namene odstavka 1 diplomatski ali konzularni predstavniki, če se pisanje vroča v skladu s členom 13, ali organ ali oseba, če se pisanje vroča v skladu s členom 14 ali 15a, poučijo naslovnika, da lahko zavrne sprejem pisanja in da mora zavrnjeno pisanje poslati tem predstavnikom, organu oziroma osebi.“;
- (8) v členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim besedilom:
„1. Po izpolnitvi formalnosti v zvezi z vročitvijo pisanja se sestavi potrdilo o izpolnitvi teh formalnosti na standardnem obrazcu iz Priloge I in pošlje organu za pošiljanje.“;
- (9) Člena 14 in 15 se nadomestita z naslednjim besedilom:

„Člen 14

Vročanje z uporabo poštnih storitev

1. Vročanje sodnih pisanj osebam, ki imajo stalno prebivališče v drugi državi članici, se lahko opravi neposredno z uporabo poštnih storitev, in sicer s priporočenim pismom s potrdilom o prejemu.
2. Za namene tega člena se pri vročanju po pošti uporabi posebno potrdilo o prejemu iz Priloge IV.
3. Ne glede na pravo države članice izvora se šteje, da je bila vročitev po pošti veljavno opravljena tudi, če je bilo pisanje dostavljeno na naslovníkov domači naslov in vročeno odraslim osebam, ki živijo v istem gospodinjstvu kot naslovnik ali so na tem naslovu pri naslovníku zaposlene in ki so sposobne in pripravljene sprejeti pisanje.

Člen 15

Neposredno vročanje

1. Vročanje sodnih pisanj se osebam s stalnim prebivališčem v drugi državi članici lahko opravi neposredno po sodnih uradnikih, uradnikih ali drugih pristojnih osebah zaprosene države članice.
2. Vsaka država članica Komisiji predloži informacije o vrsti poklicev ali pristojnih osebah, ki smejo na podlagi tega člena vročati pisanja na njenem ozemlju.“;
- (10) vstavi se naslednji člen 15a:

„Člen 15 a
Elektronsko vročanje

Vročanje sodnih pisanj se lahko opravi neposredno osebam s stalnim prebivališčem v drugi državi članici po elektronski poti na uporabniške račune, ki so dostopni naslovniku, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- (a) pisanja se pošljejo in prejmejo z uporabo kvalificiranih storitev elektronske priporočene dostave v smislu Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta;
- (b) po začetku sodnega postopka je naslovnik dal izrecno soglasje sodišču ali organu, ki je sprožil postopek, da uporabi ta določeni uporabniški račun za namene vročanja pisanj v sodnem postopku.“;

(11) člena 17 in 18 se nadomestita z naslednjim besedilom:

„Člen 17
Sprememba prilog

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 18 v zvezi s spremembo prilog I, II in IV, da se posodobijo standardni obrazci ali izvedejo tehnične spremembe teh obrazcev.

Člen 18
Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji iz tega člena.
 2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 17 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [*datuma začetka veljavnosti te uredbe*].
 3. Prenos pooblastila iz člena 17 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz tega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
 4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje*.
 5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
 6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 17, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;
- (12) vstavita se naslednja člena 18a in 18b:

„Člen 18 a

Vzpostavitev decentraliziranega sistema IT

Komisija sprejme izvedbene akte o vzpostavitvi decentraliziranega sistema IT iz člena 3a. Ti izvedbeni akti se sprejemajo v skladu s postopkom pregleda iz člena 18b(2).

Člen 18b

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.“;
- (13) člen 19 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 19

Primeri, ko se toženec ne spusti v postopek

1. Kadar je treba pisanje o začetku postopka poslati v drugo državo članico za namen vročitve v skladu z določbami te uredbe in se toženec ni spustil v postopek, se sodba ne izda, dokler se ne ugotovi, da je bila vročitev ali dostava opravljena dovolj zgodaj, da je toženec lahko pripravil svojo obrambo, in da:
 - (a) je bilo pisanje vročeno na način, ki je po pravu zaprosene države članice predpisan za vročanje pisanj v notranjih postopkih osebam, ki se nahajajo na ozemlju te države članice; ali
 - (b) je bilo pisanje dejansko dostavljeno tožencu ali je bilo dostavljeno na naslov, kjer ima toženec stalno prebivališče, na drug način, določen s to uredbo.
2. Ne glede na določbe odstavka 1 lahko sodnik izreče sodbo, čeprav ni prejel potrdila o vročitvi ali dostavi, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) pisanje je bilo poslano na enega od načinov, določenih v tej uredbi;
 - (b) od dne pošiljanja pisanja je preteklo obdobje, ki ga sodnik v vsaki posamezni zadevi oceni kot dovolj dolgo in ki ni krajše od šestih mesecev;
 - (c) kljub razumnim prizadevanjem za pridobitev potrdila pri pristojnih organih zaprosene države članice ni bilo mogoče pridobiti nikakršnega potrdila.
3. Kadar so izpolnjeni pogoji iz odstavka 2, si je treba razumno prizadevati, da se toženca obvesti o tem, da je bil proti njemu začet sodni postopek, prek kakršnih koli razpoložljivih komunikacijskih kanalov, vključno s sredstvi sodobne komunikacijske tehnologije, za katerega je sodišču, pred katerim poteka postopek, znan naslov ali račun.
4. Ne glede na odstavka 1 in 2 lahko sodnik v nujnem primeru odredi začasne ali zaščitne ukrepe.
5. Če je bilo pisanje o začetku postopka treba poslati v drugo državo članico z namenom vročitve v skladu z določbami te uredbe in je bila proti tožencu, ki se ni spustil v postopek, izrečena sodba, lahko sodnik tožencu v zvezi z rokom za vložitev pritožbe dovoli vrnitev v prejšnje stanje, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

(a) toženec brez svoje krivde s pisanjem ni bil seznanjen dovolj zgodaj, da bi lahko pripravil svojo obrambo, ali ni bil seznanjen s sodbo dovolj zgodaj, da bi lahko vložil pritožbo;

(b) obramba toženca v glavni stvari ima *prima facie* možnosti za uspeh.

Predlog za vrnitev v prejšnje stanje se lahko vloži samo v razumnem roku po tem, ko je bil toženec seznanjen s sodbo.

Tak predlog se ne obravnava, če je vložen več kot dve leti po datumu sodbe.

6. Po preteku dveh let od datuma sodbe iz odstavka 2 se določbe nacionalnega prava, ki v zvezi z rokom za vložitev pritožbe dovoljujejo izredno vrnitev v prejšnje stanje, ne smejo uporabiti v zvezi z izpodbijanjem priznanja in izvršitve te sodbe v drugi državi članici.

7. Odstavka 5 in 6 se ne uporabljata za sodbe v zvezi s statusom ali sposobnostjo oseb.“;

(14) v členu 23 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim besedilom:

„1. Države članice Komisiji sporočijo informacije iz členov 2, 3, 3c, 4, 10, 11, 13 in 15. Države članice Komisiji sporočijo, če je po njihovi zakonodaji pisanje treba vročiti v določenem roku v skladu s členoma 8(3) in 9(2).“;

(15) vstavi se naslednji člen 23a:

„Člen 23a **Spremljanje**

1. Komisija najpozneje do [*dve leti po začetku uporabe*] vzpostavi podroben program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe.

2. V programu spremljanja se določijo načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazov. Določa ukrepe, ki jih sprejmejo Komisija in države članice, za zbiranje in analizo podatkov ter drugih dokazov.

3. Države članice Komisiji predložijo podatke in druge dokaze, ki so potrebni za spremljanje.“;

(16) člen 24 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 24 **Ocena**

1. Komisija ne prej kot [*pet let po začetku uporabe te uredbe*] izvede oceno te uredbe ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah.

2. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo navedenega poročila.“

(17) Doda se Priloga IV, katere besedilo je določeno v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od [*18 mesecev od datuma začetka veljavnosti uredbe*].

Vendar:

- (a) člen 1(14) se uporablja od ... [*12 mesecev po začetku veljavnosti*] in
- (b) člen 1(3), (4) in (5) se uporablja od ... [*24 mesecev po začetku veljavnosti*].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik